

**UCHWAŁA NR XVII/128/12
RADY POWIATU HAJNOWSKIEGO
z dnia 30 sierpnia 2012 r.**

**w sprawie nadania statutu Specjalnemu Ośrodkowi Szkolno - Wychowawczemu
w Hajnówce.**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1688, Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz.1055; z 2007r. Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz.1458; z 2009 r. Nr 92, poz. 753, Nr 157, poz.1241; 2010 r. Nr 28, poz.142 i 146, Nr 106, poz. 675, Nr 40, poz. 230; z 2011 r. Nr 21, poz.113, Nr 149, poz. 887, Nr 217, poz. 1281) art. 58 ust. 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104,

z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206) uchwała się, co następuje:

§ 1. Nadaje się statut Specjalnemu Ośrodkowi Szkolno – Wychowawczemu w Hajnówce stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 września 2012 roku.

Przewodniczący Rady

Mikołaj Michaluk

Załącznik
do uchwały Nr XVII/128/12
Rady Powiatu Hajnowskiego
z dnia 30 sierpnia 2012r.

**STATUT
SPECJALNEGO
OŚRODKA
SZKOLNO-
WYCHOWAWCZEGO
W HAJNÓWCE**

I. NAZWA I SIEDZIBA OŚRODKA

§ 1

1. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Hajnówce jest placówką publiczną przeznaczoną dla dzieci i młodzieży i osób dorosłych upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym i głębokim oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi w wieku od 7 do 24 r.ż., które posiadają:
 - a) orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego
 - b) orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno – wychowawczych zespołowych / indywidualnych
2. Siedziba Ośrodka znajduje się w Hajnówce przy ulicy 3 Maja 27
3. W skład Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Hajnówce wchodzi:
 - a) Szkoła Podstawowa Specjalna
 - b) Gimnazjum Specjalne
 - c) Szkoła Przystosowująca do Pracy
 - d) Internat
4. W nazwie Ośrodka umieszczonej na tablicy urzędowej, na świadectwach szkolnych i legitymacjach szkolnych opuszcza się wyraz „Specjalny”.

II. INNE INFORMACJE O OŚRODKU

§ 2

1. Ośrodek jest jednostką budżetową.
2. Organem prowadzącym Ośrodek jest Powiat Hajnowski.
3. Nadzór pedagogiczny nad Ośrodkiem pełni Podlaski Kurator Oświaty.
4. Do szkoły podstawowej, gimnazjum i szkoły przystosowującej do pracy uczniów posiadających aktualne orzeczenia poradni psychologiczno – pedagogicznej przyjmuje Dyrektor Ośrodka na wniosek rodziców lub prawnych opiekunów.
5. Wychowanków posiadających aktualne orzeczenia poradni psychologiczno –pedagogicznej kieruje do Ośrodka Starosta Hajnowski, na wniosek rodziców lub prawnych opiekunów.
6. Ośrodek prowadzi internat, na zasadach ustalonych wg obowiązujących przepisów, w tym w szczególności regulaminu internatu.
7. Opiekę zdrowotną nad uczniami w ośrodku sprawuje pielęgniarka w gabinecie lekarskim. Zakres, organizację pracy oraz formy opieki medycznej nad uczniami określają odrębne przepisy.

III. CELE I ZADANIA OŚRODKA

§ 3

Cele i zadania pracy dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczej Ośrodka wynikają z zasad pedagogiki specjalnej oraz obowiązujących przepisów prawa.

1. Głównym zadaniem Ośrodka jest przygotowanie wychowanków, w miarę ich możliwości psychoruchowych, do samodzielnego udziału w życiu społecznym i integracji ze środowiskiem.

2. Ośrodek w swojej działalności realizuje następujące zadania:
 - a) usprawnianie i stymulowanie nie zaburzonych funkcji psychofizycznych
 - b) korygowanie, kompensowanie i usprawnianie zaburzonych procesów psychofizycznych
 - c)** maksymalne uaktywnianie uczniów poprzez rozwijanie ich zainteresowań
 - d) zaspakajanie potrzeb i aspiracji uczniów przy jednoczesnym uświadamianiu ich możliwości
 - e) rozwijanie u uczniów kompetencji przydatnych w życiu codziennym oraz ogólnych wiadomości o otaczającym świecie
 - f) wdrażanie do respektowania powszechnie obowiązujących norm etyczno – moralnych, kształtowanie umiejętności współżycia społecznego, gospodarności, oszczędności, szacunku do pracy, poszanowania mienia społecznego i prywatnego
 - g) przygotowanie do obowiązków społecznych wynikających z pracy zawodowej i życia w rodzinie
 - h) kształtowanie nawyków i przyzwyczajeń higieniczno – zdrowotnych
 - i) przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu
 - j) kształtowanie umiejętności racjonalnego, kulturalnego i aktywnego spędzania wolnego czasu
 - k) przygotowanie do bezpiecznego wykonywania podstawowych czynności związanych z określonymi zawodami
3. Ośrodek realizuje cele i zadania, o których mowa w ust. 2 z uwzględnieniem optymalnych warunków rozwoju ucznia zasad bezpieczeństwa, zasad promocji i ochrony zdrowia oraz z uwzględnieniem najnowszych osiągnięć pedagogiki specjalnej, poprzez:
 - a) zapewnienie uczniom prawa do kształcenia się, wychowania i opieki odpowiedniej do wieku oraz osiągniętego rozwoju
 - b)** opracowywanie indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych
 - c) udzielanie uczniom pomocy i organizowanie specjalistycznej opieki pedagogicznej, psychologicznej, rewalidacyjnej i resocjalizacyjnej
 - d) zespoloną działalność nauczycieli, wychowawców, pedagogów, psychologów, pracowników służby zdrowia oraz personelu administracyjno – obsługowego
 - e) współodpowiedzialność całego personelu Ośrodka w realizacji celów nauczania i wychowania
 - f) stałe wzbogacanie bazy materialnej w sprzęt i nowoczesne środki dydaktyczno – naukowe
 - g) umożliwianie uczniom realizacji poczucia tożsamości narodowej i religijnej
 - h) organizowanie kół zainteresowań
 - i) współpracę ze środowiskiem rodzinnym i lokalnym
 - j) stałą współpracę z rodzicami polegającą na organizowaniu spotkań celem omówienia problemów związanych z wychowaniem i nauczaniem, udziale rodziców w pracach rady rodziców, w pracach na rzecz szkoły.

§ 4

Szczegółowe zasady oceniania uczniów reguluje Wewnątrzszkolny System Oceniania stanowiący załącznik do statutu.

§ 5

1. Uczniom z dysfunkcją narządu ruchu uniemożliwiającą uczęszczanie do szkoły, uczniom przewlekle chorym i innym trwale lub okresowo niezdolnym do nauki i wychowania w warunkach szkolnych organizuje się nauczanie indywidualne w wymiarze: od 6 do 8 godzin tygodniowo w szkole podstawowej, od 10 do 12 godzin tygodniowo w gimnazjum.
2. Uczniom upośledzonym umysłowo w stopniu głębokim organizuje się zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze w wymiarze 10 godzin tygodniowo na zajęciach indywidualnych.

§ 6

1. Ośrodek sprawuje opiekę nad uczniami i wychowankami w czasie:
 - a) zajęć lekcyjnych (nauczyciel prowadzący daną jednostkę lekcyjną wg planu zajęć oraz pomoc wychowawcy w klasach dla uczniów z głębszą niepełnosprawnością intelektualną)
 - b) przerw śródlekcyjnych (nauczyciel dyżurujący)
 - c) zajęć świetlicowych dla uczniów dojeżdżających (nauczyciel prowadzący zajęcia)
 - d) podczas terapii (nauczyciel prowadzący terapię)
 - e) podczas pobytu wychowanków w internacie Ośrodka (wychowawca pełniący dyżur oraz pomoc wychowawcy w grupach dla uczniów z głębszą niepełnosprawnością intelektualną wg planu zajęć)
 - f) podczas ciszy nocnej (wychowawca pełniący dyżur nocny)
2. Opieka w ośrodku polega na realizowaniu opracowanego i przyjętego przez radę pedagogiczną systemu zintegrowanych działań diagnostycznych, edukacyjnych, wychowawczych, terapeutycznych, rewalidacyjnych i resocjalizacyjnych oraz pracy z rodziną
wychowanka
w oparciu o cele i zadania ośrodka.
3. Pedagog szkolny i wychowawca dokonują rozpoznania potrzeb i organizują pomoc uczniom opuszczonym i osieroconym z rodzin patologicznych, wielodzietnych, uczniom kalekim i przewlekle chorym.
4. Formy opieki i pomocy uczniom, którym z przyczyn rozwojowych, rodzinnych lub losowych potrzebna jest pomoc i wsparcie, w tym także pomoc materialna:
 - a) zapewnia się możliwość spożycia ciepłego posiłku
 - b) udziela się pomocy materialnej w formie rzeczowej: odzież, przybory szkolne lub rzeczy uzyskane nieodpłatnie od prywatnych sponsorów, instytucji i organizacji pozarządowych.

§ 7

1. Ośrodek współdziała z poradniami psychologiczno – pedagogicznymi oraz innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo i specjalistyczną pomoc uczniom na prośbę rodziców (prawnych opiekunów) oraz w miarę potrzeb wynikających ze spostrzeżeń nauczycieli w zakresie:
 - a) kierowania uczniów na zajęcia rewalidacyjno – terapeutyczne
 - b)** konstruowania indywidualnych programów edukacyjno – terapeutycznych
 - c) poradnictwa i doradztwa specjalistycznego

2. Ośrodek organizuje wewnątrzszkolne doradztwo oraz zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia we współpracy z poradnią psychologiczno – pedagogiczną.
3. Pedagog szkolny, wychowawcy bądź pracownik poradni psychologiczno – pedagogicznej prowadzą zajęcia z orientacji zawodowej.

§ 8

1. Ośrodek współdziała z rodzicami (prawnymi opiekunami) w zakresie nauczania, wychowania, opieki, rewalidacji i profilaktyki, m.in.:
 - a) organizuje spotkania mające na celu wsparcie edukacyjne i szeroko rozumianą pomoc
 - b) angażuje rodziców (prawnych opiekunów) w życie kulturalne i sportowe placówki
 - c) umożliwia rodzicom (prawnym opiekunom) uczestniczenie w opracowywaniu strategicznych dokumentów ośrodka oraz ich realizowaniu.
2. Rodzice (prawni opiekunowie) mają prawo do:
 - a) znajomości programu wychowawczego i programu profilaktyki ośrodka
 - b) znajomości przepisów dotyczących oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów
 - c) uzyskiwania w każdym czasie rzetelnej informacji na temat swego dziecka, jego zachowania, postępów i przyczyn trudności w nauce
 - d) wyrażania i przekazywania dyrektorowi ośrodka, organowi prowadzącemu ośrodek i organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny opinii na temat pracy Ośrodka
 - e) znajomości wewnątrzszkolnego systemu oceniania uczniów
 - f) występowania z głosem doradczym lub opiniodawczym w sprawach dotyczących Ośrodka
 - g) udziału w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych.

IV. ORGANY OŚRODKA

§ 9

Organami Ośrodka są:

1. Dyrektor Ośrodka
2. Rada Pedagogiczna
3. Rada Rodziców

§10

1. Funkcję Dyrektora Ośrodka powierza i z tej funkcji odwołuje organ prowadzący placówkę.
2. Dyrektor kieruje całokształtem działalności Ośrodka, w tym:
 - a) reprezentuje go na zewnątrz
 - b) sprawuje nadzór pedagogiczny
 - c) zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki pracy w ośrodku
 - d) organizuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne
 - e) realizuje uchwały Rady Pedagogicznej, podjęte w ramach jej kompetencji stanowiącej

- f) dysponuje środkami określonymi w planie finansowym Ośrodka zaopiniowanym przez Radę Pedagogiczną i ponosi odpowiedzialność za ich prawidłowe wykorzystanie
 - g) jest kierownikiem zakładu pracy dla zatrudnionych w Ośrodku nauczycieli i pracowników nie będących nauczycielami
 - h) decyduje w sprawach zatrudniania i zwalniania nauczycieli oraz innych pracowników ośrodka, przyznawania nagród oraz wymierzania kar porządkowych nauczycielom i innym pracownikom Ośrodka
 - i) występuje z wnioskami – po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej – w sprawach odznaczeń, nagród i innych wyróżnień dla nauczycieli oraz pozostałych pracowników Ośrodka
 - j) w wykonywaniu swoich zadań współpracuje z radą pedagogiczną, rodzicami i związkami zawodowymi
 - k) przyjmuje wnioski i bada skargi, dotyczące nauczycieli i innych pracowników Ośrodka
 - l) jest negocjatorem w sytuacjach konfliktowych pomiędzy nauczycielem a rodzicem, uczniem a nauczycielem
 - m) dba o przestrzeganie postanowień zawartych w statucie Ośrodka
 - n) w swej działalności kieruje się zasadą partnerstwa i obiektywizmu
 - o) może w drodze decyzji skreślić ucznia z listy uczniów w przypadkach określonych w § 27 ust. 6 statutu. Skreślenie następuje na podstawie uchwały Rady Pedagogicznej.
3. W przypadku nieobecności Dyrektora Ośrodka zastępuje go inny nauczyciel Ośrodka wyznaczony przez Dyrektora.

§11

1. Rada Pedagogiczna jest kolegialnym organem Ośrodka w zakresie realizacji jego statutowych zadań dotyczących kształcenia, wychowania i opieki.
2. W skład Rady Pedagogicznej wchodzi wszyscy nauczyciele zatrudnieni w Ośrodku.
3. W zebraniach Rady Pedagogicznej mogą brać udział z głosem doradczym osoby zapraszone przez jej przewodniczącego za zgodą lub na wniosek Rady Pedagogicznej, w tym przedstawiciele organizacji, placówek i instytucji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej placówki.
4. Przewodniczącym Rady Pedagogicznej jest Dyrektor Ośrodka.
5. Zebrania Rady Pedagogicznej są organizowane przed rozpoczęciem roku szkolnego, w każdym okresie /semestrze/ w związku z zatwierdzeniem wyników klasyfikowania i promowania uczniów, po zakończeniu rocznych zajęć szkolnych oraz w miarę bieżących potrzeb.
6. Zebrania mogą być organizowane na wniosek organu prowadzącego, organu sprawującego nadzór pedagogiczny, z inicjatywy przewodniczącego, albo co najmniej 1/3 członków rady pedagogicznej.
7. Przewodniczący prowadzi i przygotowuje zebrania Rady Pedagogicznej oraz jest odpowiedzialny za zawiadomienie wszystkich jej członków o terminie i porządku zebrania zgodnie z Regulaminem Rady Pedagogicznej.
8. Dyrektor ośrodka przedstawia na Radzie Pedagogicznej, nie rzadziej niż dwa razy w roku szkolnym, ogólne wnioski wynikające ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego oraz informacje o działalności Ośrodka.
9. Do kompetencji stanowiących Rady Pedagogicznej należy:
 - a) zmiana statutu Ośrodka

- b) zatwierdzanie planów pracy Ośrodka
 - c) podejmowanie uchwał w sprawie wyników klasyfikacji i promocji uczniów
 - d) podejmowanie uchwał w sprawie innowacji i eksperymentów pedagogicznych w Ośrodku
 - e) ustalanie organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli Ośrodka
 - f) podejmowanie uchwał w sprawie skreślenia z listy uczniów.
10. Rada Pedagogiczna opiniuje w szczególności:
- a) organizację pracy Ośrodka w tym zwłaszcza tygodniowy rozkład zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych
 - b) projekt planu finansowego Ośrodka
 - c) wnioski Dyrektora o przyznanie nauczycielom odznaczeń, nagród i innych wyróżnień
 - d) propozycje Dyrektora Ośrodka w sprawach przydziału nauczycielom stałych prac i zajęć w ramach wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatkowo płatnych zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.
11. Dyrektor Ośrodka wstrzymuje wykonanie uchwał, o których mowa w ust.9, niezgodnych z przepisami prawa.
12. Uchwały Rady Pedagogicznej są podejmowane zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy jej członków.
13. Rada Pedagogiczna ustala regulamin swej działalności. Zebrania Rady Pedagogicznej są protokołowane.
14. Nauczyciele są zobowiązani do nie ujawniania spraw poruszanych na posiedzeniach Rady Pedagogicznej, które mogą naruszać dobro osobiste uczniów lub ich rodziców (prawnych opiekunów), a także nauczycieli i innych pracowników Ośrodka.

§12

1. W Ośrodku działa Rada Rodziców, która stanowi reprezentację rodziców uczniów Ośrodka.
2. Rada Rodziców uchwała regulamin swojej działalności, w którym określa w szczególności:
 - a) wewnętrzną strukturę i tryb pracy Rady
 - b) szczegółowy tryb przeprowadzania wyborów do rad Rady Rodziców Ośrodka.
3. Rada Rodziców może występować do organu prowadzącego placówkę, organu sprawującego nadzór pedagogiczny, Rady Pedagogicznej i Dyrektora Ośrodka z wnioskami i opiniami dotyczącymi wszystkich spraw Ośrodka.
4. W celu wspierania działalności statutowej Ośrodka Rada Rodziców może gromadzić fundusze z dobrowolnych składek rodziców oraz innych źródeł. Zasady wydatkowania funduszy określa regulamin Rady Rodziców.
5. Do kompetencji Rady Rodziców należy:
 - a) uchwalanie w porozumieniu z Radą Pedagogiczną:
 - programu wychowawczego Ośrodka obejmującego wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do [uczniów](#), realizowanego przez [nauczycieli](#)
 - programu profilaktyki dostosowanego do potrzeb rozwojowych [uczniów](#) oraz potrzeb danego środowiska, obejmującego wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do [uczniów](#), [nauczycieli](#) i [rodziców](#)
 - b) opiniowanie programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania Ośrodka
 - c) opiniowanie projektu planu finansowego składanego przez Dyrektora Ośrodka.

§13

1. Wszystkie organy Ośrodka współdziałają ze sobą w sprawach dotyczących kształcenia, wychowania i opieki nad dziećmi i młodzieżą.
2. Koordynatorem współdziałania organów Ośrodka jest Dyrektor, który:
 - a) każdemu z nich zapewnia możliwość swobodnego działania i podejmowania decyzji w granicach ich kompetencji
 - b) wspomaga rozwiązywanie sytuacji konfliktowych wewnątrz Ośrodka
 - c) zapewnia bieżącą wymianę informacji pomiędzy organami Ośrodka o podejmowanych bądź planowanych działaniach i decyzjach
 - d) organizuje spotkania przedstawicieli organów Ośrodka
 - e) rozstrzyga spory pomiędzy organami Ośrodka z wyjątkiem spraw, w których jest stroną
 - f) sprawuje nadzór nad prawidłowością funkcjonowania wszystkich organów Ośrodka i ingeruje w ich działalność, gdy jest ona niezgodna z kompetencjami lub statutem Ośrodka.
3. Spory pomiędzy Dyrektorem Ośrodka, a innymi organami Ośrodka rozstrzyga w zależności od przedmiotu sporu, organ prowadzący lub organ sprawujący nadzór pedagogiczny na wniosek Dyrektora Ośrodka lub innego organu będącego stroną w sporze.

V. ORGANIZACJA OŚRODKA

§14

1. W szkołach wchodzących w skład Ośrodka przewidziane są ferie letnie i zimowe.
2. W miarę potrzeb, za zgodą organu prowadzącego, Ośrodek może funkcjonować w okresie ferii.
3. Ośrodek uczniom spoza Hajnówki, będącym mieszkańcami internatu, zapewnia:
 - a) całodobową opiekę
 - b) warunki do nauki i wychowania w szkołach specjalnych
 - c) możliwość realizacji celów rewalidacyjnych.

§15

1. Do realizacji zadań i celów statutowych Ośrodek posiada pomieszczenia przeznaczone do przeprowadzenia zajęć lekcyjnych, pomieszczenia do spania (internat), pomieszczenia gospodarstwa domowego połączone z jadalnią, świetlicę, gabinet pielęgniarstwa, salę rehabilitacyjną, Salę Doświadczenia Świata, sale do terapii indywidualnych, bibliotekę, salę komputerową, pomieszczenia sanitarne, szatnię, pomieszczenia administracyjno – gospodarcze, teren rekreacyjny.
2. Ośrodek jest zobowiązany do stałego analizowania i badania zasad pobytu poszczególnych wychowanków w internacie.
3. Ośrodek może dokonywać rekwalfikacji wychowanków.
4. Rekwalfikację przeprowadza zespół, w skład którego wchodzi: Dyrektor ośrodka jako przewodniczący, pedagog, psycholog, wychowawca klasy, wychowawca grupy opiekujący się wychowankiem w internacie.

5. Podstawą re kwalifikacji mogą być opinie: wychowawcy klasy, wychowawcy grupy, psychologa, pedagoga, poradni psychologiczno – pedagogicznej, dotyczące kompetencji wychowanka.
6. Ośrodek może przyjmować słuchaczy zakładów kształcenia nauczycieli i studentów lub absolwentów szkół wyższych na praktyki lub staże pedagogiczne.
7. Podstawą przyjęcia na praktykę lub staż pedagogiczny, o których mowa w ust. 6 jest umowa między Dyrektorem Ośrodka, a osobą odbywającą praktykę lub staż. Jeżeli organizatorem praktyk pedagogicznych jest zakład kształcenia nauczycieli lub szkoła wyższa to umowa w sprawie praktyk może być zawarta pomiędzy Dyrektorem Ośrodka a organizatorem praktyk.
8. W ośrodku tworzone są warunki sprzyjające podjęciu działalności wolontariuszy i organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej ośrodka.
9. Warunkiem podjęcia działalności przez organizację w Ośrodku jest zgoda Dyrektora i pozytywna opinia Rady Pedagogicznej i Rady Rodziców.
10. Na wniosek Dyrektora lub Rady Pedagogicznej i za jej zgodą przedstawiciele organizacji, o których mowa w ust. 9 mogą brać udział, z głosem doradczym, w zebraniach Rady Pedagogicznej.

§16

1. Szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym określa arkusz organizacji Ośrodka opracowany przez Dyrektora Ośrodka, z uwzględnieniem szkolnego planu nauczania, o którym mowa w przepisach w sprawie ramowych planów nauczania, do dnia 30 kwietnia każdego roku. Arkusz organizacji Ośrodka zatwierdza organ prowadzący placówkę do dnia 30 maja danego roku.
2. W arkuszu organizacji Ośrodka zamieszcza się w szczególności: liczbę pracowników ośrodka, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze, liczbę godzin zajęć edukacyjnych finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący Ośrodek oraz liczbę godzin zajęć prowadzonych przez poszczególnych nauczycieli.
3. Na podstawie zatwierdzonego arkusza organizacji Ośrodka Dyrektor, z uwzględnieniem zasad ochrony zdrowia i higieny pracy, ustala tygodniowy rozkład zajęć określający organizację zajęć edukacyjnych.

§17

1. Podstawową jednostką organizacyjną szkoły jest oddział zwany dalej „klasą”.
2. Liczba uczniów w oddziale szkoły powinna wynosić:
 - a) dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim od 10 do 16,
 - b) dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym od 6 do 8.
3. W przypadku gdy u co najmniej jednego ucznia w oddziale występują niepełnosprawności sprzężone, liczbę uczniów w oddziale można obniżyć o dwa.
4. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą organu prowadzącego, liczba uczniów w oddziale może być mniejsza od liczby określonej w ust. 2 i 3.
5. Godzina lekcyjna trwa 45 minut, przerwy 10 minut, po czterech lekcjach – przerwa trwa 20 minut. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć edukacyjnych w czasie od 30 do 60 minut, zachowując ogólny tygodniowy czas zajęć, ustalony w tygodniowym rozkładzie zajęć.

6. Czas trwania poszczególnych zajęć edukacyjnych w klasach I-III ustala nauczyciel prowadzący te zajęcia, zachowując ogólny tygodniowy czas zajęć, o którym mowa w ust. 5.

§18

1. Internat jest placówką opiekuńczo – wychowawczą stanowiącą integralną część Ośrodka.
2. Pracą internatu kieruje powołany przez Dyrektora Ośrodka kierownik internatu
3. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej obejmującej wychowanków niepełnosprawnych powinna odpowiadać liczbie uczniów w oddziale szkoły specjalnej, o której mowa w §17 ust. 2.
4. Tygodniowy wymiar zajęć opiekuńczych i wychowawczych z jedną grupą wychowawczą powinien wynosić 70 godzin zegarowych.
5. Internat prowadzi działalność przez cały rok szkolny (w czasie trwania zajęć dydaktyczno – wychowawczych w szkole).
6. Gospodarkę miejscami w internacie prowadzi kierownik internatu w porozumieniu z Dyrektorem Ośrodka.
7. Podstawową jednostkę organizacyjną internatu stanowi grupa wychowawcza.
8. Regulamin wychowanka Ośrodka określa zasady funkcjonowania wychowanków w internacie, ich prawa i obowiązki.
9. Internat Ośrodka zapewnia wychowankom opiekę w porze nocnej, opiekę tę sprawują pracownicy obsługi.
10. Dla zapewnienia opieki wychowawczej w porze nocnej w ośrodku zatrudnia się wychowawcę.
11. Wychowankowie mogą wyjeżdżać na okres ferii oraz dni wolne od nauki do rodziców (prawnych opiekunów) na ich koszt.
12. Pobyt wychowanków w internacie Ośrodka jest bezpłatny. Rodzina (opiekunowie) dziecka są zobowiązani jedynie do pokrywania kosztów wyżywienia ich dzieci wg odrębnych przepisów. Ponadto są zobowiązani do wyposażenia dziecka w bieliznę, odzież, obuwie oraz inne przedmioty osobistego użytku.
13. Kierownik internatu oraz nauczyciele – wychowawcy zatrudnieni w internacie są członkami Rady Pedagogicznej Ośrodka.
14. Szczegółowa organizacja pracy opiekuńczo – wychowawczej i zasady funkcjonowania internatu w roku szkolnym określone są w arkuszu organizacyjnym opracowanym na dany rok szkolny przez Dyrektora Ośrodka i kierownika internatu.
15. W specjalnym ośrodku szkolno – wychowawczym, do każdej grupy wychowawczej w internacie, w skład której wchodzi wychowankowie z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym, znacznym lub głębokim, z niepełnosprawnością ruchową, z autyzmem oraz uczniowie ze sprzężonymi niepełnosprawnościami, uczęszczający do klas I-IV szkoły podstawowej specjalnej zatrudnia się pomoc wychowawcy.

VI. NAUCZYCIELE I PRACOWNICY OŚRODKA

§19

1. W ośrodku zatrudnia się nauczycieli, wychowawców oraz pracowników ekonomicznych, inżynierów - technicznych, administracyjnych i pracowników obsługi, dla których zakresy obowiązków a także ich odpowiedzialność ustala Dyrektor Ośrodka.
2. Zasady zatrudniania nauczycieli i innych pracowników, o których mowa w ust. 1 określają odrębne przepisy.

3. W celu zapewnienia właściwego funkcjonowania Ośrodka tworzy się stanowisko kierownika internatu.
4. Dyrektor Ośrodka za zgodą organu prowadzącego może utworzyć inne stanowisko kierownicze. Powierzenia tych stanowisk i odwołania z nich dokonuje Dyrektor Ośrodka po zasięgnięciu opinii organu prowadzącego i Rady Pedagogicznej.
5. W szkole dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym, z niepełnosprawnością ruchową, z autyzmem i niepełnosprawnościami sprzężonymi w klasach I –IV zatrudnia się pomoc nauczyciela. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się zatrudnienie pomocy nauczyciela w klasach V i VI oraz w gimnazjum.
6. Kierownik internatu organizuje i jest odpowiedzialny za całokształt pracy opiekuńczo-wychowawczej i dydaktycznej internatu jak również odpowiada za poziom i wyniki zajęć wychowawczych. Kierownik internatu w ramach obowiązków i czynności służbowych w szczególności:
 - a) terminowo planuje, organizuje, i inicjuje pracę opiekuńczo – wychowawczą i dydaktyczną w internacie we współdziałaniu z Radą Pedagogiczną szkoły, z rodzicami w tym: opracowuje projekt organizacyjny internatu, projekt planu pracy rady wychowawców, hospitacji, kontroli wewnętrznych oraz planu pracy internatu, prowadzi nadzór pedagogiczny nad pracą nauczycieli i wychowawców, opracowuje grafik dyżurów wychowawców w internacie
 - b) organizuje i tworzy warunki do samodzielnej pracy wychowawców internatu
 - c) zapewnia zgodnie z regulaminem pracy – pracownikom administracji i obsługi odpowiednie warunki pracy, zgodnie z wymogami bezpieczeństwa i higieny pracy
 - d) podejmuje działania zmierzające do zapewnienia ciągłej troski o poprawę warunków higieniczno – sanitarnych i socjalnych internatu
 - e) określa i egzekwuje od pracowników administracji i obsługi zakresy czynności pracowników
 - f) egzekwuje od podległych pracowników zasady przestrzegania trzeźwości na terenie internatu i szkoły zgodnie z regulaminem pracy
 - g) przedkłada Dyrektorowi propozycje w sprawach związanych z przyznawaniem wychowawcom i pozostałym pracownikom internatu wyróżnień, nagród, odznaczeń i kar
 - h) sporządza miesięczne i kwartalne rozliczenia czasu pracy, organizuje zastępstwa za nieobecnych wychowawców oraz pozostałych pracowników
 - i) organizuje i nadzoruje żywienie w stołówce internatu wg ustalonych norm finansowych i żywieniowych zgodnie z zasadami racjonalnego żywienia
 - j) prowadzi sprawy meldunkowe
 - k) podpisuje i kontroluje pod względem merytorycznym dokumentację finansowo-rachunkową dotyczącą zaopatrzenia internatu
 - l) sporządza sprawozdania statystyczne do WUS i GUS dotyczące internatu
 - m) współdziała z pedagogiem szkolnym i innymi specjalistami w zakresie rozpoznawania potrzeb i trudności, także zdrowotnych i socjalnych wychowanków
 - n) sporządza miesięczne należności wychowanków i osób korzystających z wyżywienia i dostarcza je do księgowości
 - o) wykonuje wszelkie prace wynikające z bieżących potrzeb organizacyjno-programowych i gospodarczych internatu
7. Do zadań księgowego Ośrodka należy w szczególności:
 - a) prowadzenie rachunkowości Ośrodka zgodnie z odrębnymi przepisami, polegającą na zorganizowaniu sporządzania, przyjmowania, obiegu i kontroli dokumentów w sposób

- zapewniający: właściwy przebieg operacji gospodarczych i finansowych, ochronę mienia będącego w posiadaniu ośrodka, sporządzanie sprawozdawczości finansowej
- b) prowadzenie gospodarki finansowej Ośrodka zgodnie z obowiązującymi zasadami, wynikającymi z ustawy o finansach publicznych
 - c) analizowanie wykorzystania środków przydzielonych z budżetu oraz środków pozabudżetowych i innych będących w dyspozycji Ośrodka.
8. W Ośrodku powołuje się koordynatora ds. bezpieczeństwa.
 9. Do zadań koordynatora ds. bezpieczeństwa należy:
 - a) integrowanie działań wszystkich podmiotów szkolnych (nauczycieli, uczniów / wychowanków, rodziców) oraz współpracujących ze środowiskiem w zakresie bezpieczeństwa
 - b)** koordynowanie działań w zakresie bezpieczeństwa w ramach realizowanego w szkole szkolnego programu wychowawczego i programu profilaktyki.
 - c) wdrażanie i dostosowywanie do specyfiki szkoły procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych i zagrożenia
 - d) pomoc nauczycielom / wychowawcom przy nawiązywaniu współpracy z odpowiednimi służbami (policja, straż miejska, straż pożarna) oraz z instytucjami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów dzieci i młodzieży
 - e) współdziałanie w tworzeniu i realizacji planu naprawczego.

§20

1. Ośrodek posiada bibliotekę, nad którą bezpośredni nadzór sprawuje Dyrektor Ośrodka, który zapewnia odpowiednie wyposażenie pomieszczenia, bezpieczeństwo i nienaruszalność mienia.
2. Biblioteka udostępnia swoje zbiory w czasie trwania zajęć dydaktycznych.
3. Biblioteka jest czynna według harmonogramu ustalonego przez nauczyciela bibliotekarza zatwierdzonego przez Dyrektora Ośrodka.
4. Godziny pracy biblioteki są dostosowane do potrzeb uczniów i pracowników. O godzinach otwarcia informuje tabliczka umieszczona na drzwiach biblioteki.
5. Czas pracy nauczyciela bibliotekarza regulują odrębne przepisy.
6. Biblioteka szkolna jest pracownią służącą realizacji potrzeb i zainteresowań uczniów, zadań dydaktycznych i wychowawczych ośrodka, doskonaleniu warsztatu pracy nauczyciela, popularyzowaniu wiedzy pedagogicznej wśród rodziców.
7. Z biblioteki mogą korzystać uczniowie, ich rodzice i pracownicy Ośrodka.
8. Prawa i obowiązki czytelników określa Regulamin biblioteki ustalony przez nauczyciela bibliotekarza i zaakceptowany przez Dyrektora.
9. Wszystkie osoby korzystające z biblioteki szkolnej zobowiązane są do przestrzegania jej regulaminu.
10. Realizacji celów i zadań biblioteki dokonuje się poprzez:
 - a) gromadzenie zbiorów
 - b) opracowanie zbiorów zgodnie z obowiązującymi przepisami
 - c) udostępnianie zbiorów czytelnikom
 - d) prowadzenie lekcji bibliotecznych.
11. Zbiory biblioteki stanowią:
 - a) wydawnictwa informacyjne
 - b) programy szkolne
 - c) podręczniki
 - d) lektury obowiązkowe i uzupełniające
 - e) pozycje z literatury dla dzieci i młodzieży

- f) wybrane pozycje z literatury pięknej
 - g) wydawnictwa albumowe
 - h) prasa
 - i) literatura przedmiotowo – metodyczna oraz z zakresu pedagogiki i psychologii.
12. Systematycznie dokonuje się przeglądu księgozbioru, wycofując egzemplarze nieaktualne i nieprzydatne w pracy Ośrodka.
 13. Inwentaryzacji biblioteki dokonuje się na wniosek Dyrektora, najmniej raz na 10 lat, na podstawie odrębnych przepisów.
 14. Roczny plan wydatków proponuje nauczyciel bibliotekarz i przedkłada Dyrektorowi.
 15. Wydatki na potrzeby pracy biblioteki Dyrektor zapewnia z budżetu Ośrodka.
 16. Działalność biblioteki może być dotowana przez Radę Rodziców oraz innych ofiarodawców.
 17. Wydatki biblioteczne obejmują zakupy nowych pozycji, konserwację księgozbioru, zakup mebli, druków bibliotecznych, materiałów piśmiennych oraz pomocy dydaktycznych.
 18. W ramach pracy pedagogicznej nauczyciele bibliotekarze zobowiązani są do:
 - a) udostępniania zbiorów bibliotecznych, katalogowych, bibliograficznych, rzeczowych i tekstowych
 - b) informowania czytelników o nowych nabytkach i nowościach wydawniczych;
 - c) udzielania informacji o książkach
 - d) prowadzenia lekcji bibliotecznych
 - e) upowszechniania książki i czytelnictwa
 - f) kształtowania kultury czytelniczej
 - g) wdrażania do poszanowania książek i czasopism.
 19. W ramach pracy organizacyjno – technicznej nauczyciel bibliotekarz zobowiązany jest do:
 - a) gromadzenia, ewidencji i opracowywania zbiorów zgodnie z obowiązującymi przepisami
 - b) przeglądu i konserwacji zbiorów
 - c) organizacji udostępniania zbiorów (wydzielenie księgozbioru podręcznego, prowadzenie katalogów i kartotek)
 - d) planowania pracy i sprawozdawczości
 - e) analizy czytelnictwa
 - f) przeprowadzania inwentaryzacji zbiorów bibliotecznych zgodnie z obowiązującymi przepisami.
 20. Nauczyciel bibliotekarz współpracuje z wychowawcami i nauczycielami poszczególnych przedmiotów w celu uzgodnienia kierunków gromadzenia zbiorów.
 21. Nauczyciel bibliotekarz współpracuje z innymi bibliotekami i instytucjami oświatowo – wychowawczymi.
 22. Nauczyciel bibliotekarz uczestniczy w organizacji imprez szkolnych oraz wykonuje inne zadania zlecone przez Dyrektora.
 23. Nauczyciel bibliotekarz odpowiada za stan majątkowy i dokumentację pracy biblioteki.

§21

1. Nauczyciel zatrudniony w Ośrodku prowadzi pracę dydaktyczno – wychowawczą i opiekuńczą zgodnie z przydzielonymi obowiązkami, jest odpowiedzialny za jakość i wyniki tej pracy oraz bezpieczeństwo powierzonych jego opiece uczniów.
2. Do obowiązków nauczyciela należy w szczególności:

- a) systematyczne i rzetelne przygotowywanie się do prowadzenia każdego typu zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych oraz ich realizacja zgodnie z tygodniowym rozkładem zajęć szkolnych i zasadami współczesnej dydaktyki
 - b) zapewnienie optymalnych warunków rozwoju uczniów poprzez realizowane treści nauczanego przedmiotu, przez osobisty przykład i moralne oddziaływanie wychowawcze
 - c) wdrażanie uczniów do świadomego i aktywnego udziału w procesie lekcyjnym, do spokojnej i dobrze zorganizowanej pracy, życzliwego współdziałania, pomocy oraz sprawiedliwej, obiektywnej oceny osiągniętych wyników
 - d) wspieranie swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwoju psychofizycznego uczniów ich zdolności i zainteresowań
 - e) udzielanie pomocy w przewyższaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb uczniów
 - f) wspólne uczestniczenie z uczniami w imprezach kulturalnych i sportowych
 - g) organizowanie uroczystości szkolnych zgodnie z planem dydaktyczno – wychowawczo – opiekuńczym Ośrodka
 - h) ścisła współpraca z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami w realizowaniu ustalonego przez wychowawcę planu działalności wychowawczej
 - i) stałe podnoszenie swoich umiejętności zawodowych, a więc podejmowanie doskonalenia zawodowego w dostępnych formach
 - j) pełnienie dyżurów podczas przerw wg harmonogramu
3. Nauczyciel ma prawo wnioskowania w sprawie nagród, wyróżnień oraz kar regulaminowych uczniom.
 4. Nauczyciel, podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, korzysta z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

§22

1. Dyrektor Ośrodka powierza każdy oddział szczególnej opiece wychowawczej jednemu z nauczycieli w nim uczących, zwanemu dalej „wychowawcą”.
2. Dla zapewnienia ciągłości i skuteczności pracy wychowawczej wskazane jest, aby nauczyciel wychowawca opiekował się danym oddziałem w ciągu całego etapu edukacyjnego.
3. Zmiany wychowawcy w ciągu roku szkolnego może dokonać Dyrektor Ośrodka po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej, rodziców /prawnych opiekunów/.
4. Zadaniem wychowawcy jest sprawowanie opieki wychowawczej nad uczniami, a w szczególności:
 - a) tworzenie warunków wspomagających rozwój ucznia, proces jego uczenia się oraz przygotowania do życia w rodzinie i społeczeństwie
 - b) inspirowanie i wspomaganie działań zespołowych uczniów
 - c) podejmowanie działań umożliwiających rozwiązywanie konfliktów w zespole uczniów oraz między uczniami a innymi członkami społeczności szkolnej.
5. Wychowawca, w celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 4 otacza indywidualną opieką każdego ucznia oraz planuje i organizuje wspólnie z uczniami i ich rodzicami (prawnymi opiekunami):
 - a) różne formy życia zespołowego, rozwijające jednostki i integrujące zespół uczniowski

- b) ustala treści i formy zajęć tematycznych na godzinach do dyspozycji wychowawcy klasowego
- c) współdziała z nauczycielami uczącymi w jego klasie, uzgadniając i koordynując ich działania wychowawcze wobec ogółu uczniów a także wobec tych, którym potrzebna jest indywidualna opieka
- d) utrzymuje kontakt z rodzicami (prawnymi opiekunami) uczniów, w celu współpracy dotyczącej poznania i ustalenia potrzeb opiekuńczo – wychowawczych ich dzieci oraz udzielenia im pomocy w ich działaniach wychowawczych wobec dzieci
- e) współpracuje z pedagogiem szkolnym i innymi specjalistami świadczącymi wykwalifikowaną pomoc w rozpoznawaniu potrzeb i trudności, także zdrowotnych, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§23

1. Wychowawca w internacie zobowiązany jest do organizowania i prowadzenia pracy wychowawczej i opiekuńczej w powierzonej mu grupie wychowanków, a w szczególności:
 - a) zapewnienia warunków pełnego bezpieczeństwa, higieny pracy i zdrowia powierzonym wychowankom
 - b) wdrażanie wychowanków do poszanowania mienia społecznego,
 - c) ponoszenia odpowiedzialności materialnej za sprzęt będący w dyspozycji jego grupy wychowawczej
 - d) rozwijania zainteresowań wychowanków
 - e) prowadzenia wielostronnych działań, które wyrównują i kompensują niedostatki w rozwoju umysłowym
 - f) wdrażania wychowanków do samodzielności
 - g) organizowania nauki własnej wychowanków i wdrażanie ich do samodzielnej pracy w zakresie przygotowania do zajęć szkolnych, posługiwania się podręcznikami i przyborami szkolnymi
 - h) zaspakajania niematerialnych potrzeb dzieci, np.: poczucia stałości, psychicznego bezpieczeństwa, potrzeby miłości i uznania, osiągnięcia sukcesów, twórczej aktywności i zdobywania coraz to nowych doświadczeń
 - i) prowadzenia obserwacji wychowanków i konsultacji z nauczycielami, pedagogiem, psychologiem i rodzicami /opiekunami/ dzieci
 - j) wzbogacanie własnego warsztatu pracy
 - k) uczestniczenia w różnych formach doskonalenia zawodowego
 - l) uczestniczenia w zebraniach oddziałowych rodziców swoich wychowanków
 - m) uczestniczenia wspólnie z wychowankami w imprezach kulturalnych i sportowych organizowanych w Ośrodku
 - n) organizowania uroczystości szkolnych zgodnie z planem pracy dydaktyczno – wychowawczo – opiekuńczej ośrodka
 - o) ścisłej współpracy z pozostałymi wychowawcami grupy, wychowawcą klasy i innymi nauczycielami
 - p)** prowadzenia dokumentacji grupy
 - q) pracy zgodnie z planem pracy grupy wychowawczej w Ośrodku.

§24

1. Pomoc psychologiczno – pedagogiczną w ośrodku organizuje pedagog szkolny lub psycholog.
2. Do zadań pedagoga szkolnego należy:
 - a) w zakresie zadań ogólnie wychowawczych:
 - dokonywanie okresowej analizy i oceny sytuacji wychowawczej w ośrodku popartej przeprowadzanymi badaniami z wykorzystaniem dostępnych narzędzi;
 - udzielanie rodzicom porad ułatwiających rozwiązywanie przez nich trudności wychowawczych;
 - udzielanie nauczycielom i wychowawcom pomocy w opracowaniu i gromadzeniu informacji o uczniu;
 - współdziałanie w opracowaniu planu pracy Ośrodka w sferze dydaktycznej, opiekuńczej i wychowawczej;
 - rozpoznawanie przyczyn trudności w nauce i niepowodzeń szkolnych;
 - podejmowanie działań profilaktyczno – wychowawczych wynikających z programu wychowawczego Ośrodka w stosunku do uczniów z udziałem rodziców i nauczycieli;
 - prowadzenie edukacji prozdrowotnej i promocji zdrowia wśród uczniów, nauczycieli i rodziców;
 - zwracanie uwagi na przestrzeganie przez Ośrodek postanowień Konwencji o Prawach Dziecka.
 - b) w zakresie profilaktyki wychowawczej:
 - rozpoznawanie warunków życia i nauki sprawiających trudności w procesie dydaktyczno – wychowawczym;
 - opracowanie wniosków dotyczących uczniów wymagających szczególnej opieki i pomocy wychowawczej;
 - rozpoznawanie sposobów spędzania czasu wolnego przez uczniów wymagających szczególnej opieki i pomocy wychowawczej;
 - wspieranie działań stworzenia uczniom wymagającym szczególnej opieki i pomocy możliwości udziału w różnych formach zajęć pozalekcyjnych i wypoczynku;
 - udzielanie pomocy wychowawcom i nauczycielom w ich pracy z uczniami sprawiającymi trudności wychowawcze;
 - planowanie i koordynowanie zajęć realizowanych przez Ośrodek na rzecz uczniów, rodziców i nauczycieli w zakresie wyboru przez uczniów dalszego kierunku kształcenia.
 - c) w zakresie indywidualnej opieki pedagogiczno – psychologicznej:
 - udzielanie uczniom pomocy w eliminowaniu napięć psychicznych nawarstwiających się na tle niepowodzeń szkolnych;
 - prowadzenie zajęć psycho-edukacyjnych dla dzieci z trudnościami wychowawczymi lub innych zajęć grupowych dotyczących pozytywnych wzmocnień;
 - udzielanie porad uczniom w rozwiązywaniu trudności powstających na tle konfliktów rodzinnych;
 - udzielanie porad i pomocy uczniom posiadającym trudności w kontaktach z rówieśnikami i w danym środowisku;
 - przeciwdziałanie skrajnym formom niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży;
 - wspieranie form i sposobów udzielania pomocy uczniom w tym wybitnie zdolnym, odpowiednio do rozpoznawanych potrzeb;
 - udzielanie pełnej pomocy rodzicom w kierowaniu uczniów na badania do poradni psychologiczno – pedagogicznej.
 - d) w zakresie pomocy materialnej:

- organizowanie opieki i pomocy materialnej uczniom opuszczonym i osieroconym, uczniom z rodzin alkoholowych, zdemoralizowanym uczniom z rodzin wielodzietnych mających szczególne trudności materialne;
- wnioskowanie o kierowanie spraw uczniów zaniedbanych środowiskowo do odpowiednich sądów dla nieletnich.

§25

1. Specjaliści rewalidacji indywidualnej obowiązani są do optymalnego usprawniania funkcji psychicznej i fizycznej, łagodzenia napięć emocjonalnych oraz wyrównywania braków powstałych wskutek zaniedbań pedagogicznych, a w szczególności do:
 - a) dokładnego poznania dziecka, jego rozwoju psychicznego, fizycznego oraz zaburzeń i trudności rozwojowych;
 - b) opracowania programu i form pracy dostosowanych do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia;
 - c) ścisłej współpracy z wychowawcą klasy, wychowawcą internatu, pedagogiem, psychologiem i rodzicami.

VII. UCZNIOWIE OŚRODKA

§26

1. Uczeń i wychowanek Ośrodka ma prawo do:
 - a) właściwie zorganizowanej opieki oraz procesu rewalidacji i resocjalizacji
 - b) nauki w dostępnej dla niego formie, prowadzącej do osiągnięcia jak najlepszych wyników;
 - c) ochrony i poszanowania godności osobistej, a w szczególności do traktowania pozbawionego cech dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność, a także do zachowania tożsamości środowiskowej i językowej;
 - d) swobodnego wyrażania myśli i przekonań dotyczących życia Ośrodka, a także światopoglądowych i religijnych;
 - e) opieki wychowawczej i warunków pobytu w Ośrodku zapewniających bezpieczeństwo;
 - f) odpowiednich warunków socjalno – bytowych zapewniających możliwość nauki własnej, rozwijanie zainteresowań, rekreacji i wypoczynku, a także odpowiednich warunków sanitarnych;
 - g) sprawiedliwej, obiektywnej i jawnej oceny, ustalonych sposobów kontroli postępów w nauce;
 - h) pomocy w nauce i odrabianiu zadań domowych, a także w razie potrzeby do uczestnictwa w zajęciach wyrównawczych;
 - i) korzystania w razie potrzeby z form pomocy materialnej, zgodnie z odrębnymi przepisami;
 - j) pełnego dostępu do informacji, w formie dostępnej dla ucznia, a w szczególności dotyczącej życia Ośrodka;
 - k) uczestnictwa w zajęciach kół zainteresowań.
2. Uczeń ma obowiązek:
 - a) regularnie uczęszczać na lekcje i wybrane zajęcia pozalekcyjne;
 - b) pracować na lekcjach sumiennie, koncentrując uwagę na omawianych zagadnieniach;

- c) odrabiać systematycznie prace domowe;
 - d) sposobem bycia nie naruszać godności własnej i innych osób, dbać o kulturę słowa i zachowania;
 - e) dbać o zdrowie i higienę osobistą, przychodzić do szkoły schludnie ubranym, nie palić papierosów;
 - f) dbać o ład i estetykę szkoły, nie niszczyć sprzętu, przestrzegać czystości i porządku w klasach, na korytarzach, w łazienkach, w stołówce, w szatni;
 - g) okazywać szacunek każdemu człowiekowi;
 - h) być koleżeńskim;
 - i) być prawdomównym i uczciwym;
 - j) przestrzegać ustaleń władz szkolnych;
 - k) być wrażliwym na potrzeby innych.
3. Usprawiedliwianie nieobecności na zajęciach:
- a) każdorazową nieobecność spowodowaną chorobą lub przyczyną równie ważną uczeń powinien usprawiedliwić u wychowawcy klasy (ucznia z zajęć może zwolnić wychowawca klasy na podstawie pisemnego zwolnienia od rodziców / prawnych opiekunów / podającego powód zwolnienia);
 - b) uczeń może przedstawić zwolnienie lekarskie lub usprawiedliwienie wystawione przez rodziców / prawnych opiekunów /;
 - c) rodzic / prawny opiekun / może usprawiedliwić nieobecność dziecka telefonicznie lub osobiście u wychowawcy klasy;
 - d) nieobecność ucznia należy usprawiedliwić w terminie 2 tygodni od powrotu do szkoły.
4. Zasady ubierania się uczniów na terenie szkoły:
- a) dbanie o estetyczny wygląd oraz higienę osobistą;
 - b) noszenie odzieży i obuwia dostosowanego do poszczególnych zajęć (np. zajęć wychowania fizycznego prowadzonych wewnątrz i na zewnątrz Ośrodka);
 - c) zachowanie umiaru w doborze fryzury;
 - d) zakaz stosowania wyzywającego makijażu i noszenia zbyt dużej ilości biżuterii w czasie zajęć;
 - e) schludny, czysty strój: unikanie zbyt krótkich spódnic i bluzek oraz dużych dekoltyw.
5. Zasady korzystania w szkole z telefonów komórkowych:
- a) niepełnoletni uczeń musi mieć pisemną zgodę rodzica / prawnego opiekuna / na posiadanie na terenie szkoły telefonu komórkowego;
 - b) podczas zajęć edukacyjnych obowiązuje całkowity zakaz używania telefonów komórkowych – aparaty powinny być wyłączone i schowane;
 - c) nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej lub fotografowanej;
 - d) zaginięcie lub kradzież telefonu należy niezwłocznie zgłosić wychowawcy;
 - e) naruszenie przez ucznia zasad używania telefonów komórkowych na terenie szkoły powoduje zabranie telefonu do „depozytu” – aparat odbiera rodzic lub prawny opiekun ucznia.

§ 27

1. Uczeń Ośrodka może otrzymać nagrody i wyróżnienia za:
 - a) rzetelną naukę i pracę na rzecz Ośrodka;
 - b) wzorową postawę;
 - c) wybitne osiągnięcia (konkursy plastyczne, muzyczne, zawody sportowe);
 - d) działalność na rzecz Ośrodka i odwagę.
2. Uczeń może być nagrodzony:

- a) pochwałą wychowawcy klasy;
 - b) pochwałą Dyrektora wobec całej społeczności szkolnej;
 - c) dyplomem;
 - d) nagrodą rzeczową.
3. Za nieprzestrzeganie statutu szkoły, regulaminu uczniowskiego oraz lekceważący stosunek do obowiązków szkolnych uczeń może być ukarany:
 - a) upomnieniem wychowawcy wobec klasy;
 - b) upomnieniem Dyrektora;
 - c) upomnieniem Dyrektora wobec społeczności uczniowskiej;
 - d) zakazem udziału w imprezach i wycieczkach szkolnych.
 4. Od kary wymierzonej przez nauczyciela, uczeń oraz rodzice (prawni opiekunowie) ucznia mogą odwołać się do Dyrektora Ośrodka w terminie 14 dni od daty wymierzenia kary.
 5. Uczeń może być skreślony z listy uczniów w przypadku, gdy:
 - a) ukończył 18 r. ż i uchyla się od realizacji obowiązku szkolnego, np. wagary przekraczające 50 % frekwencji;
 - b) ustawicznie łamie regulamin uczniowski oraz postanowienia statutowe w szczególności w przypadkach, gdy stanowi zagrożenie dla innych (bójki, awantury, przemoc fizyczna i psychiczna), popadł w konflikt z prawem i ma orzeczony wyrok sądu;
 - c) dopuszcza się kradzieży mienia szkolnego, mienia kolegów i nauczycieli Ośrodka;
 - d) celowo niszczy mienie Ośrodka;
 - e) demoralizująco wpływa na młodszych kolegów;
 - f) pije alkohol, pali papierosy, sięga po narkotyki na terenie placówki.
 6. Rada Pedagogiczna może podjąć uchwałę o przeniesieniu ucznia do innej szkoły po wyczerpaniu wszystkich kar możliwych do zastosowania.
 7. Dyrektor na podstawie uchwały Rady Pedagogicznej może wystąpić do Kuratora Oświaty z wnioskiem o przeniesienie ucznia do innej szkoły, gdy zmiana środowiska wychowawczego może korzystnie wpłynąć na postawę ucznia. O przeniesienie ucznia do innej szkoły wnioskuje się, gdy:
 - a) uczeń notorycznie łamie zasady określone w regulaminie uczniowskim i statucie;
 - b) uczeń stosuje przemoc fizyczną i psychiczną wobec innych;
 - c) zachowuje się w sposób demoralizujący bądź agresywny, zagrażający zdrowiu i życiu innych uczniów;
 - d) dopuszcza się czynów łamiących prawo np.: kradzieże, wymuszanie, zastraszanie, rozprowadzanie narkotyków;
 - e) otrzymał kary przewidziane w regulaminie, a stosowane środki zaradcze nie przyniosły pożądanego efektów.
 8. Wychowawca ma obowiązek poinformować w bezpośredniej rozmowie lub pisemnie (listem poleconym), rodziców (prawnych opiekunów) ucznia o zastosowanej wobec ucznia karze i trybie odwoławczym.

§28

1. W Ośrodku obowiązują następujące zasady sprawowania opieki nad uczniami w trakcie zajęć obowiązkowych i pozalekcyjnych:
 - a) wszystkie zajęcia muszą się odbywać pod nadzorem nauczyciela lub osoby do tego uprawnionej;
 - b) przed każdymi zajęciami nauczyciel obowiązany jest do sprawdzenia czy warunki nauki i pracy nie stwarzają zagrożenia dla zdrowia lub życia uczniów;
 - c) zauważone zagrożenia nauczyciel winien zgłosić Dyrektorowi Ośrodka;

- d) Dyrektor Ośrodka winien podjąć działania zmierzające do usunięcia zaistniałego zagrożenia;
 - e) nauczyciel, opiekun pracowni przedmiotowej zobowiązany jest zapoznać uczniów na pierwszych zajęciach w danym roku szkolnym z obowiązującym regulaminem bhp i zobowiązać ich do jego przestrzegania.
2. Zasady sprawowania nad uczniami opieki, w trakcie organizowanych przez Ośrodek wycieczek, biwaków, obozów określa regulamin wycieczek i wyjazdów w Ośrodku.
 3. Zasady organizacyjno – porządkowe pełnienia dyżurów nauczycielskich w szkole:
 - a) czas i miejsce pełnienia dyżurów przez nauczycieli ustala Dyrektor szkoły na początku roku szkolnego, w formie harmonogramu pełnienia dyżurów w szkole;
 - b) w czasie przerw międzylekcyjnych, przed lekcjami i po lekcjach dyżurujący nauczyciele winni zapobiegać niebezpiecznym zabawom i zachowaniom, szczególnie w takich miejscach jak: szatnia uczniowska, klatki schodowe, korytarze i hole, toalety uczniowskie.

VIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§29

1. Ośrodek używa pieczęci urzędowej następującej treści: „Ośrodek Szkolno Wychowawczy w Hajnówce”.
2. Pieczęcie urzędowe szkół wchodzących w skład Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nie zawierają nazwy tego Ośrodka.
3. Na świadectwach szkolnych i legitymacjach wydawanych przez szkoły wchodzące w skład ośrodka podaje się pełną nazwę szkoły:
 - a) Szkoła Podstawowa w Hajnówce;
 - b) Gimnazjum w Hajnówce;
 - c) Szkoła Przystosowująca do Pracy w Hajnówce.

§30

1. Ośrodek prowadzi i przechowuje dokumentację zgodnie z odrębnymi przepisami, taką jak:
 - a) księga ewidencji dzieci i młodzieży podlegającej obowiązkowi szkolnemu;
 - b) księga wychowanków, uczniów;
 - c) dziennik lekcyjny;
 - d) dziennik zajęć wychowawczych;
 - e) dziennik zajęć rewalidacyjno – wychowawczych;
 - f) arkusz ocen ucznia.

§31

1. Zasady prowadzenia przez Ośrodek gospodarki finansowej i materiałowej określają odrębne przepisy.
2. Dyrektor Ośrodka sprawuje nadzór w zakresie gospodarowania środkami publicznymi pod względem legalności, gospodarności i celowości.
3. Placówka ma prawo do gromadzenia środków na specjalnych wyodrębnionych rachunkach bankowych.
4. Placówka ma obowiązek przekazywania do organu prowadzącego sprawozdanie z wykonania budżetu w terminie do dnia 31 marca następnego roku.

§32

Majątek Ośrodka jest własnością Powiatu Hajnowskiego. Jego likwidacja i przekazanie może się odbywać na zasadach i w trybie określonym odrębnymi przepisami.

§33

1. Statut Ośrodka może być zmieniony uchwałą Rady Pedagogicznej.
2. Zmian w statucie może dokonać Rada Pedagogiczna z własnej inicjatywy, jak również na wniosek Dyrektora Ośrodka lub Rady Rodziców.

**SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY
W HAJNÓWCE
Wewnętrzny System Oceniania**

A. Wewnętrzny System Oceniania dla upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim.

Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 marca 2001 r. w sprawie warunków i sposobów oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów (Dz. U. Nr 29 poz.323 ze zm.).

I. Ocenianie wewnętrzne opiera się o następujące podstawowe zasady:

1. Ocenianie jest integralnym składnikiem procesu nauczania i uczenia się, wspiera uczniów w dążeniu do sukcesów edukacyjnych.
2. Ocenianie jest wielowątkowe i różnorodne metodycznie – pozwala dostrzegać i opisywać rozwój uczniów o specyficznych cechach i dyspozycjach psychicznych.
3. Ocenianie jest jawne dla wszystkich zainteresowanych podmiotów tj. uczniów, rodziców, nauczycieli oraz organu prowadzącego i nadzorującego szkołę w granicach określonych odrębnymi przepisami.
4. Ocenianie szkolne obejmuje wiadomości i umiejętności ucznia wynikające z programów nauczania realizowanych w szkole.
5. Ocenianie uczniów polega na:
 - a) systematycznym obserwowaniu i dokumentowaniu postępów ucznia w nauce;
 - b) określeniu poziomu jego osiągnięć w odniesieniu do wymagań edukacyjnych;
 - c) braniu pod uwagę wysiłku wkładanego przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć takich jak: wychowanie fizyczne, technika, zajęcia techniczne, plastyka, muzyka, zajęcia artystyczne.
6. Ocenianie szkolne opiera się na przedmiotowym systemie oceniania (PSO).

II. Przedmiotowy system oceniania (PSO).

1. Opracowuje nauczyciel dla własnego przedmiotu.
2. Projekt PSO nauczyciele przedstawiają Dyrektorowi szkoły nie później niż 15 września roku szkolnego, w którym będzie on obowiązywał.
3. Przedmiotowy system oceniania powinien zawierać:
 - a) wymagania programowe na poszczególne oceny szkolne;

- b) zestaw form aktywności ucznia podlegających ocenianiu;
- c) narzędzia sprawdzania wiadomości i umiejętności oraz terminy ich przechowywania;
- d) plan oceniania uwzględniający liczbę ocen za poszczególne formy aktywności;
- e) sposoby i terminy poprawiania ocen (uzupełniania ocen);
- f) sposoby powiadamiania rodziców o postępach, osiągnięciach dzieci.

III. Zasady klasyfikowania i promowania:

1. Począwszy od klasy czwartej szkoły podstawowej i w gimnazjum oceny bieżące i klasyfikacyjne oceny śródroczne oraz roczne (semestralne) ustala się wg następującej skali:

Stopień	Notacja	Skrót
Celujący	6	cel
Bardzo dobry	5	bdb
Dobry	4	db
Dostateczny	3	dst
Dopuszczający	2	dop
Niedostateczny	1	ndst

2. W ocenianiu bieżącym dopuszcza się stosowanie „+” i „-”
3. Ocena z religii /etyki jest wliczana do średniej ocen.
4. Ustala się następującą skalę ocen z zachowania: wzorowe, bardzo dobre, dobre, poprawne, nieodpowiednie, naganne.
 - a) ocena klasyfikacyjna z zachowania nie ma wpływu na oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych oraz promocję do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły.
 - b) jeżeli uczniowi co najmniej dwa razy z rzędu ustalono naganną roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania to rada pedagogiczna może podjąć uchwałę o niepromowaniu do klasy programowo wyższej lub nieukończeniu szkoły przez ucznia.
5. Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej uczeń otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej (na semestr programowo wyższy), jeżeli ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania, uzyskał roczne (semestralne) oceny klasyfikacyjne wyższe od oceny niedostatecznej.
6. Klasyfikowanie śródroczne przeprowadza się raz w ciągu roku szkolnego w terminie określonym przez Dyrektora szkoły w ciągu siedmiu dni roboczych poprzedzających ostatni dzień zajęć szkolnych przed rozpoczęciem ferii zimowych, stwarzając uczniom szansę na uzupełnienie braków w miarę ich możliwości.

IV. Nieklasyfikowanie i zwalniania z zajęć

1. Uczeń może być nieklasyfikowany z jednego, kilku albo wszystkich zajęć edukacyjnych jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej (semestralnej) oceny z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania.
2. W przypadku nieklasyfikowania ucznia z obowiązkowych lub dodatkowych zajęć edukacyjnych w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „nieklasyfikowany/a”.
3. Uczeń może być zwolniony z zajęć wychowania fizycznego, komputerowych, informatyki lub technologii informacyjnej, przez Dyrektora szkoły, na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach uczestniczenia ucznia w tych zajęciach, wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii.
4. Jeżeli okres zwolnienia ucznia z zajęć wychowania fizycznego, komputerowych, informatyki lub technologii informacyjnej uniemożliwia ustalenie śródrocznej lub rocznej (semestralnej) oceny klasyfikacyjnej, w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „zwolniony/a”.

V. Terminy klasyfikacji

1. Klasyfikowanie roczne (semestralne) przeprowadza się w terminie określonym przez dyrektora szkoły w ciągu siedmiu dni roboczych poprzedzających ostatni dzień zajęć szkolnych przed rozpoczęciem ferii letnich.
2. Najpóźniej na miesiąc przed rocznym (semestralnym) klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej poszczególni nauczyciele są zobowiązani pisemnie poinformować ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanych dla niego ocenach klasyfikacyjnych.
3. Nauczyciel danego przedmiotu jest zobowiązany do wystawienia ocen na tydzień przed końcową radą klasyfikacyjną. O ocenach przewidywanych nauczyciel informuje ucznia, a wychowawca rodziców na zebraniu rodziców na miesiąc przed końcowym rocznym posiedzeniem rady pedagogicznej.

VI. Egzamin poprawkowy

1. Uczeń, który w wyniku rocznej (semestralnej) klasyfikacji uzyskał ocenę niedostateczną z jednych albo dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych, może zdawać egzamin poprawkowy.
2. Termin egzaminu poprawkowego wyznacza dyrektor szkoły do dnia zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych. Egzamin poprawkowy przeprowadza się w ostatnim tygodniu ferii letnich.
3. Egzamin poprawkowy przeprowadza komisja powołana przez Dyrektora szkoły.
4. W skład komisji wchodzi:
 - a) Dyrektor szkoły – jako przewodniczący komisji;
 - b) nauczyciele obowiązkowych zajęć edukacyjnych określonych w szkolnym planie nauczania dla odpowiedniej klasy zajęcia edukacyjne jako egzaminujący;

- c) nauczyciele prowadzący takie same lub pokrewne zajęcia edukacyjne – jako członkowie komisji.
5. Egzamin poprawkowy składa się z części pisemnej i ustnej.
6. Egzamin poprawkowy z plastyki, muzyki, techniki, informatyki, technologii informacyjnej, zajęć technicznych, artystycznych, komputerowych i wychowania fizycznego ma przede wszystkim formę zadań praktycznych.
7. Uwzględniając możliwości edukacyjne ucznia szkoły podstawowej i gimnazjum, rada pedagogiczna może jeden raz w ciągu danego etapu edukacyjnego promować do klasy programowo wyższej (semestru programowo wyższego) ucznia, który nie zdał egzaminu poprawkowego z jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, pod warunkiem, że te obowiązkowe zajęcia edukacyjne są, zgodnie ze szkolnym planem nauczania, realizowane w klasie programowo wyższej (semestrze programowo wyższym).

VII. Warunki ukończenia szkoły podstawowej i gimnazjum

1. Uczeń kończy szkołę podstawową lub gimnazjum:
 - a) jeżeli w wyniku klasyfikacji końcowej, na którą składają się roczne (semestralne) oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych uzyskane w klasie programowo najwyższej (semestrze programowo najwyższym) i roczne (semestralne) oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, których realizacja zakończyła się w klasach programowo niższych (semestrach programowo niższych) w szkole danego typu uzyskał oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych wyższe od oceny niedostatecznej;
 - b) jeżeli ponadto przystąpił odpowiednio do sprawdzianu lub egzaminu.
2. Uczeń kończy szkołę podstawową, gimnazjum z wyróżnieniem, jeżeli w wyniku klasyfikacji końcowej, uzyskał z obowiązkowych zajęć edukacyjnych średnią ocen co najmniej 4,75 oraz co najmniej bardzo dobrą ocenę z zachowania.

VIII. Egzamin klasyfikacyjny:

1. Może zdać:
 - a) uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności;
 - b) realizujący indywidualny tok nauki;
 - c) spełniający obowiązek szkolny poza szkołą;
2. Uczniowi nie ustala się egzaminacyjnie oceny z zachowania.
3. O zgodę na przeprowadzenie takiego egzaminu musi wystąpić z prośbą pisemną do dyrektora szkoły uczeń lub jego rodzice (opiekunowie prawni).
4. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się nie później niż w dniu poprzedzającym dzień zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych, w formie pisemnej i ustnej.
5. Egzamin klasyfikacyjny z plastyki, muzyki, techniki, informatyki, technologii informacyjnej, zajęć technicznych, artystycznych, komputerowych i wychowania fizycznego ma przede wszystkim formę zadań praktycznych.

6. Termin egzaminu klasyfikacyjnego ustala dyrektor szkoły uzgadniając go z uczniem i jego rodzicami (opiekunami prawnymi).
7. Ocena ustalona egzaminem jest ostateczna.
8. Uczeń, który w klasyfikacji śródrocznej otrzymał ocenę niedostateczną, zobowiązany jest do jej poprawienia, w przypadku braku poprawy tejże oceny do klasyfikacji rocznej (semestralnej) wlicza się oceny cząstkowe za I semestr.
9. Na prośbę ucznia nieklasyfikowanego z powodu nieobecności nieusprawiedliwionej lub na prośbę jego rodziców (opiekunów prawnych) rada pedagogiczna może wyrazić zgodę na egzamin klasyfikacyjny.
10. Uczeń, który został przyjęty do szkoły w II semestrze i nie był klasyfikowany za I semestr ma obowiązek zdania egzaminu klasyfikacyjnego ze wszystkich przedmiotów.
11. W skład komisji wchodzi:
 - a) Dyrektor szkoły albo nauczyciel zajmujący inne stanowisko kierownicze – jako przewodniczący komisji;
 - b) nauczyciele obowiązkowych zajęć edukacyjnych określonych w szkolnym planie nauczania dla odpowiedniej klasy zajęcia edukacyjne jako egzaminujący;
 - c) nauczyciele prowadzący takie same lub pokrewne zajęcia edukacyjne – jako członkowie komisji.
12. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu klasyfikacyjnego w wyznaczonym terminie może przystąpić w terminie ustalonym przez dyrektora.
13. Uczeń niezadowolony z oceny innej niż niedostateczna może ubiegać się o egzamin sprawdzający kierując prośbę pisemną do Dyrektora szkoły, obowiązują te same zasady, jak na egzaminie poprawkowym.
14. Uczeń lub jego rodzice (opiekunowie prawni) mogą zgłosić zastrzeżenia do Dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że roczna (semestralna) ocena klasyfikacyjna z obowiązkowych zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny:
 - a) przeprowadza się wówczas sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia, w formie pisemnej i ustnej, i ustala się roczną (semestralną) ocenę klasyfikacyjną z danych zajęć edukacyjnych, która nie może być niższa od ustalonej wcześniej oceny;
 - b) sprawdzian przeprowadza się nie później niż w terminie 5 dni od dnia zgłoszenia zastrzeżeń;
 - c) termin sprawdzianu uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami (opiekunami prawnymi);
 - d) powołuje się komisję w składzie: Dyrektor szkoły jako przewodniczący komisji, nauczyciele prowadzący zajęcia edukacyjne w danej klasie, wychowawca dla odpowiedniej klasy, pedagog, przedstawiciel Rady Rodziców;

- e) ocena ustalona przez komisję jest ostateczna, z wyjątkiem niedostatecznej rocznej (semestralnej) oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, która może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego.

IX. Wydłużenie etapu edukacyjnego:

1. Można przedłużyć okres nauki na każdym etapie edukacyjnym co najmniej o 1 rok, zwiększając proporcjonalnie liczbę godzin zajęć edukacyjnych.
2. Decyzję o wydłużeniu etapu edukacyjnego podejmuje Dyrektor szkoły na wniosek rodziców (opiekunów prawnych) lub wychowawcy klasy (w uzgodnieniu z rodzicami), po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej.
3. Decyzję wydaje się na podstawie szczegółowej analizy osiągnięć edukacyjnych ucznia dokonanej przez Radę Pedagogiczną.
4. Wydłużenie etapu edukacyjnego nie jest formą nie promowania, czy też nie klasyfikowania ucznia.

X. Ocena z zachowania.

1. Ustala wychowawca klasy w ramach klasyfikacji śródrocznej i rocznej (semestralnej) wg punktowych kryteriów oraz karty obserwacji zachowania uczniów.
2. Punkty wychowawca wpisuje na podstawie własnych obserwacji i spostrzeżeń oraz na wniosek innych nauczycieli i pracowników szkoły.
3. Przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej zachowania ucznia należy uwzględnić wpływ stwierdzonych zaburzeń lub odchyłeń na jego zachowanie na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej.

XI. Sprawdziany i egzaminy uczniów kończących szkołę podstawową i gimnazjum

1. W klasie VI szkoły podstawowej przeprowadza się sprawdzian poziomu opanowania umiejętności, określonych w standardach wymagań, zwany „sprawdzianem”.
2. W klasie III gimnazjum przeprowadza się egzamin, obejmujący:
 - a) w części pierwszej - umiejętności i wiadomości z zakresu przedmiotów humanistycznych;
 - b) w części drugiej - umiejętności i wiadomości z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych;
 - c) w części trzeciej - umiejętności i wiadomości z zakresu języka obcego nowożytnego, zwany „egzaminem gimnazjalnym”.

Wewnątrzszkolny System Oceniania dla upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym i znacznym

Podstawa prawna: Rozporządzenie MEN z 30 kwietnia 2007r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 83, poz. 562 z późn. zm.).

Ilkroć w niniejszym dokumencie jest mowa o:

1. WSO- należy przez to rozumieć Wewnątrzszkolny System Oceniania.
2. IPET- należy przez to rozumieć Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny, o którym mowa w [Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.](#)

Edukacja dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym polega na integralnej realizacji funkcji wychowawczej, dydaktycznej i opiekuńczej placówki, z uwzględnieniem specyficznych form i metod pracy oraz zasad nauczania. W stosunku do wielu uczniów, zwłaszcza z upośledzeniem umysłowym w stopniu znacznym, przez cały okres ich pobytu w szkole podstawowej, a następnie w gimnazjum, działania edukacyjne mogą nie wykraczać poza pewien obszar, zaspokajając specyficzne potrzeby i możliwości edukacyjne tych uczniów. Praca z dziećmi i młodzieżą z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym opiera się na kilku podstawowych założeniach:

1. Podstawowym warunkiem efektywnej pracy jest nawiązanie pozytywnego kontaktu emocjonalnego nauczyciela z uczniem.
2. Należy uznać prawo osób niepełnosprawnych do rozwoju we własnym tempie i uwzględniać to prawo podczas ustalania kierunków pracy.
3. Nawet niewielkie postępy ucznia powinny być wzmacniane pozytywnie, natomiast brak postępów nie podlega wartościowaniu negatywnemu.
4. W edukacji konieczne jest nawiązanie współpracy z rodziną (opiekunami) ucznia. Wspomaganie rodziców poprzez dostarczenie im sukcesów i wyzwalaniu pozytywnych emocji w stosunku do dziecka i siebie nawzajem.
5. Nauczyciel ma prawo do wyboru poszczególnych metod, form pracy i środków dydaktycznych, kierując się ich przewidywaną skutecznością.

I. Cele oceniania wewnątrzszkolnego uczniów

1. Dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce, zachowaniu oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia.
2. Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji oraz metod pracy dydaktycznej i wychowawczej.

II. Procedura diagnozowania i oceniania poziomu funkcjonowania ucznia

1. Naczelną zasadą diagnozowania i oceniania poziomu funkcjonowania ucznia upośledzonego umysłowo w stopniu umiarkowanym lub znacznym jest wszechstronna znajomość dziecka.
2. Podstawą określania i rejestrowania oceny zmian w funkcjonowaniu ucznia jest dokładna diagnoza poziomu wiadomości i umiejętności dziecka z poszczególnych zajęć edukacyjnych na podstawie: wszelkich rodzajów aktywności, przeglądu wytworów działania praktycznego, przeglądów wytworów artystycznych.

3. Ocena funkcjonowania dziecka, zawierająca realne, szczegółowe cele, zadania i treści mieszczące się w sferze najbliższego rozwoju ucznia, które pozostają w zbieżności z celami, zadaniami i treściami podstawy programowej, winna być podstawą do opracowania indywidualnych programów edukacyjnych dla każdego ucznia.
4. Wielokierunkowa ocena poziomu funkcjonowania dziecka jest kompleksowym, wielowymiarowym opisem mocnych i słabych stron dziecka w zakresie funkcjonowania poszczególnych zmysłów dającym możliwość określania ilości i jakości potrzebnego wsparcia edukacyjno – terapeutycznego.
5. Opracowywanie i aktualizowanie oceny poziomu funkcjonowania ucznia upośledzonego w stopniu umiarkowanym lub znacznym dokonywane jest nie rzadziej niż raz w roku.
6. Diagnozy poziomu funkcjonowania uczniów w podstawowych strefach aktywności oraz poziomu przyswajania treści programowych zajęć edukacyjnych a także wytyczenie dalszych kierunków oddziaływań dokonuje zespół nauczycieli pracujących z danym dzieckiem.
7. Narzędziem diagnostycznym służącym diagnozie funkcjonalnej wychowanka Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Hajnówce jest Diagnostogram, wzorowany na PAC H. C. Gunzburga.
8. Diagnostogram składa się z trzech integralnych części:
 - a) wykaz umiejętności i sprawności ucznia;
 - b) informacje dotyczące badania;
 - c) diagram kołowy
9. Diagnostogram zawiera rejestr umiejętności i sprawności w następujących obszarach:
 - a) komunikowanie się;
 - b) pojęcia matematyczne;
 - c) samoobsługa;
 - d) zaradność w środowisku społeczno – przyrodniczym;
 - e) uspołecznienie;
 - f) motoryka.
10. Dopuszcza się stosowanie innych narzędzi diagnostyczno – oceniających, opisanych w literaturze psychopedagogicznej lub wewnętrznych, po pozytywnym zaopiniowaniu przez Radę Pedagogiczną.
11. Opisowa ocena śródroczna i roczna informuje o tym, na jakim poziomie uczeń przyswoił sobie wiadomości i umiejętności w odniesieniu do treści określonych w IPET.

III. Formy i sposoby bieżącego oceniania uczniów

1. Oceny bieżące oraz śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych dla uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum - są ocenami opisowymi.
2. W ocenianiu postępów ucznia z zajęć edukacyjnych ocena bieżąca jest oceną opisową w formie jednej z 4 liter (A, B, C, D), które oznaczają kolejne poziomy wykonywania zadań, stopnie opanowania sprawności, umiejętności, wiadomości.
3. Dopuszcza się stosowanie zastępników bieżącej oceny opisowej w postaci emotikonów, czy innych symboli, znaczków, punktów itp.
4. W obrębie 4 stopniowej skali posługując się dodatkowo emotikonami 😊 ustala się następujące kryteria bieżącej oceny umiejętności i postępów ucznia:

A + 😊 wpisany w literę oznacza - znakomicie

B + 😊 wpisany w literę oznacza - samodzielnie

C + 😊 wpisany w literę oznacza - radzi sobie przy pomocy nauczyciela

D + 😊 wpisany w literę oznacza -potrzebuje czasu

A - znakomicie: bardzo dobrze opanował umiejętności i wiadomości określone w IPET, potrafi zastosować posiadane wiadomości i umiejętności w nowych sytuacjach, rozwiązuje zadania wykraczające poza program, bardzo dobre tempo pracy.

B - samodzielnie: dobrze opanował umiejętności i wiadomości określone w IPET, potrafi zastosować posiadane wiadomości i umiejętności w znanych sytuacjach, dobre tempo pracy.

C - radzi sobie przy pomocy nauczyciela: ma braki w opanowaniu umiejętności i wiadomości określonych w IPET, wymaga pomocy nauczyciela przy wykonywaniu zadań, wolne tempo pracy.

D - potrzebuje czasu: wiadomości i umiejętności określone w IPET opanował w bardzo wąskim zakresie, nie potrafi wykonać samodzielnie zadań o niewielkim stopniu trudności, nie robi postępów, bardzo wolne tempo pracy.

5. Szczegółowe kryteria oceniania uczniów ustalane są przez nauczycieli prowadzących poszczególne zajęcia zgodnie z indywidualnymi kierunkami kształcenia określonymi w Indywidualnych Programach Edukacyjno-Terapeutycznych.
6. W klasach IV – VI szkoły podstawowej oraz wszystkich klasach gimnazjum i szkoły przysposabiającej do pracy, dopuszcza się ocenianie przy pomocy skali ocen 1 – 6. Oceny te mogą być stosowane w kartach pracy, zeszytach i na pracach plastycznych, pod warunkiem opatrzenia ich komentarzem opisowym.
7. W szkole przysposabiającej do pracy, prowadzony jest zeszyt zajęć praktycznych. Za wzorową pracę na zajęciach praktycznych uczeń może być wyróżniony wpisem pochwalnym.
8. Ocenę zachowania uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym ustala się na podstawie kryteriów oceny zachowania:

a) Kryterium I: kultura osobista

- zna i stosuje zwroty grzecznościowe;
- jest życzliwy i uprzejmy wobec innych;
- umie zachować się w różnych sytuacjach (w szkole, na ulicy, w czasie wycieczki szkolnej itp.);
- szanuje rodziców i osoby dorosłe;
- dba o mienie szkoły i własne;
- z szacunkiem odnosi się do nauczycieli.

b) Kryterium II: współdziałanie w zespole

- przestrzega zasad współżycia grupowego;
- współdziała z grupą w czasie zabawy i pracy;
- nawiązuje serdeczne, koleżeńskie kontakty z członkami grupy;
- pomaga innym kolegom;
- dzieli się z innymi kolegami;
- szanuje mienie kolegów.

c) Kryterium III: aktywność społeczna

- chętnie pracuje na rzecz klasy, szkoły;
- sumiennie wykonuje powierzony mu dyżur;
- bierze udział w imprezach klasowych, szkolnych.

d) Kryterium IV: stosunek do obowiązków szkolnych

- dba o pomoce szkolne i przybory;
- aktywnie pracuje na lekcji;

- wykonuje polecenia nauczyciela;
- przestrzega obowiązujących regulaminów (klasowego, szkolnego, sali gimnastycznej, pracowni).

IV. Nagradzanie

1. Następuje podczas apeli podsumowujących półroczną lub roczną pracę uczniów, wówczas Dyrektor Ośrodka najlepszym uczniom wręcza odznakę „Wzorowy uczeń i dobry kolega” oraz/lub nagrody rzeczowe i dyplomy, o czym zostają poinformowani rodzice ucznia, otrzymując list gratulacyjny.
2. Następuje podczas apeli okolicznościowych podsumowujących znaczące wydarzenia szkolne.

V. Klasyfikowanie i promowanie uczniów

1. Klasyfikacja śródroczna ucznia polega na okresowym podsumowaniu jego osiągnięć edukacyjnych z zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania z uwzględnieniem opracowanego dla niego, indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego i zachowania ucznia oraz ustaleniu śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i śródrocznej oceny klasyfikacyjnej z zachowania.
2. Klasyfikacja roczna ucznia polega na podsumowaniu jego osiągnięć edukacyjnych z zajęć edukacyjnych i jego zachowania w danym roku szkolnym oraz ustaleniu jednej rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych i rocznej oceny klasyfikacyjnej z zachowania.
3. Oceny bieżące oraz śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych są ocenami opisowymi.
4. Ocenianie klasyfikacyjne śródroczne i roczne polega na sporządzeniu dla każdego ucznia oceny opisowej w dzienniku lekcyjnym.
5. Oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych nie mają wpływu na ocenę klasyfikacyjną z zachowania.
6. Ucznia z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym promuje się do klasy programowo wyższej, uwzględniając specyfikę kształcenia tego ucznia, w porozumieniu z rodzicami /opiekunami prawnymi/.
7. Uczniowi szkoły podstawowej, gimnazjum, szkoły przysposabiającej do pracy można wydłużyć okres nauki na każdym etapie edukacyjnym co najmniej o jeden rok po podjęciu decyzji przez Dyrektora placówki.
8. Uczeń szkoły podstawowej lub gimnazjum, który posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego i ma opóźnienie w realizacji programu nauczania co najmniej jednej klasy, a który w szkole podstawowej specjalnej lub gimnazjum specjalnym uzyskuje ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych oceny uznane za pozytywne w ramach wewnątrzszkolnego oceniania oraz rokuje opanowanie w jednym roku szkolnym programów nauczania dwóch klas, może być promowany do klasy programowo wyższej, również w ciągu roku szkolnego.

VI. Warunki ukończenia szkoły

O ukończeniu szkoły przez ucznia z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym postanawia na zakończenie klasy programowo najwyższej Rada Pedagogiczna, uwzględniając specyfikę kształcenia tego ucznia, w porozumieniu z rodzicami (prawnymi opiekunami).

VII. Sposoby informowania rodziców /opiekunów prawnych/ o poziomie funkcjonowania dziecka

Rodzice /opiekunowie prawni/ informowani są o poziomie funkcjonowania dziecka:

1. Podczas zebrań szkolnych.
2. W czasie spotkań indywidualnych.
3. Podczas wizyty nauczyciela w domu rodzinnym ucznia.
4. Podczas bezpośredniej obserwacji zajęć na zaproszenie nauczyciela.
5. Drogą korespondencyjną.

VIII. Postanowienia końcowe

Zmiany w wewnątrzszkolnym systemie oceniania wprowadza się poprzez podjęcie odpowiedniej uchwały przez Radę Pedagogiczną.